

David Plana

(entrevistat per Enric Nolla)

Cafè i llibreria de viatges a la vora de casa meva. Quedo amb el David Plana per encàrrec de la revista PAUSA a la una. El dramaturg com a viatger, penso, m'agrada la idea. Tenim una hora. És una persona molt ocupada, responsable de la realització dels guions d'una telenovel·la d'enorme èxit a Catalunya, a part dels seus projectes teatrals, que són uns quants. Feia mesos que buscàvem l'ocasió per xerrar una mica i prendre alguna cosa. Aquesta era una bona excusa. Mira, però si aquí el tenim —fa la seva entrada— i es presenta amb una motxilla i botes —que jo afegeixo, perquè duu unes sofisticades sabates esportives—, tot un explorador modern. Ric per sota el nas. M'entenc molt bé amb el David, em permetrà aquesta broma.

Ell demana una Estrella, jo una aigua de Vichy. Se m'espatlla la gravadora. Ell m'ajuda a activar la càmera de vídeo que havia portat per

si de cas. Em fa vergonya, en l'època de les imatges digitals i jo encara amb VHS. Ens engresquem a parlar de teatre, com estàs i tot això de planificar l'entrevista, i ens prometem, si més no el David es compromet, a no queixar-se. Jo l'acompanyo.

Comencem?

Va.

Què et fa escriure teatre?

La meua escriptura d'entrada no parteix de cap anàlisi social ni política, tot i que sempre, i és inevitable, de forma indirecta sempre la incorpores; és impossible no plantejar una postura política, crec que no és dolent que transmeti això, però no considero que faci un teatre polític.

I aleshores?

M'interessa partir més d'una anàlisi personal, d'una reflexió íntima; i espero que, per extensió, pugui parlar de l'ésser humà, poder fer una revisió més global, comprens? Llavors jo el que procuro, més aviat, és reflexionar sobre el comportament humà i els motors de l'existència; quins són els motors que ens fan ti-

rar endavant... Potser és una mica pretensió.

Pretensió?

Mira, realment escric —i això és profundament íntim— perquè jo sóc molt tímid; em costa molt comunicar-me, creu-me! Tot i que no ho sembli per tot el que t'estic explicant... I, quan escric, aquesta comunicació se'm facilita moltíssim. Saps? És en el fons una posició, potser.

Terapèutica?

No ho sé, però el que sí és cert és que puc expressar a un altre tot allò horrible que sento, o tot allò grotesc o divertit, sense posar-me en perill; tots els monstres que imagino, que en el fons reconec que són jo mateix, moltes maneres meves de ser, interioritzades, una forma d'exploració...

Un explorador, doncs?

I així surten a la llum tot de fantasies o altres realitats i ho puc compartir amb un públic. L'escriptura és per a mi com una màscara que em funciona per comunicar-me i alhora per protegir-me. Però no sé ben bé per què ho faig. És natural en mi.

Això de la màscara és profundament teatral.

Potser sí, i per això suposo que escriu teatre i no narrativa o poesia.

I la crítica? Quin paper hi té?

La crítica, a mi personalment, no m'ha ajudat mai en cap sentit a avançar en la meua escriptura, de cap manera, potser més aviat m'ha paralytitzat; però això ja és un problema personal, una manera de viure les crítiques que jo tinc.

És clar, ho entenc: si parteixes d'una reflexió tan personal i íntima per escriure... I les institucions?

Curiosament estan més compromeses totes les institucions que la crítica. Hi ha un compromís clar de les institucions, millorable, per descomptat, però mai contrari ni desconfiat. Això em sembla una mancança molt greu per part dels crítics.

Sense discurs?

Quin diàleg pot haver-hi entre els autors o la seva obra i els crítics? No hi ha cap compromís d'anàlisi profunda de la dramaturgia, ni de veure cap on es dirigeix, ni quins són els

camins traçats: il·luminar-los, fer-los visibles.

Crear un discurs, doncs.

Encara més, crear moviments, enunciar-los com a producte d'una anàlisi: propiciar-los.

Queda clar. Quin seria el context ideal per a l'escriptura teatral?

Jo crec que hi ha molt bones iniciatives, com la del Teatre Nacional, o la del Lliure últimament, però penso que encara caldria que les institucions impliquessin molt més els autors catalans en aquesta estructura de producció teatral que actualment té una salut extraordinària, per descomptat.

Fem una mica d'autocrítica.

Sí, per favor. No tot és responsabilitat de les institucions. Els autors també hauríem d'implicar-nos molt més en el fet teatral, intentar entrar dins d'aquest moviment professional tan excepcional que estem vivint, sobretot a Barcelona.

Ser més ambiciosos?

Per què no?

En quin moment estàs ara quant al teu procés creatiu. I explica'm una mica més el teu compromís a l'inici de l'entrevista de no queixar-te.

Sí, és clar, és clar, tota una generació d'autors no han fet altra cosa que queixar-se.

La queixa paralytiza.

Jo personalment no estic en un moment de queixa, perquè les coses em van fluint molt positivament. Per exemple, fa molt poc he enllestit un encàrrec que em va fer el Teatre Lliure, una obra que havia de partir sobre alguna cosa entorn del Barça com a tema. He aprofitat per parlar sobre les estructures de poder i per barrejar-hi temes polítics. Política i futbol, per entendre'ns, i a més sobre la supervivència, sobre l'instint de supervivència, l'èxit o el fracàs, que són uns temes molt presents a les meves obres i que m'interessen molt... La vida, no sé. Aquesta és una de les peces on he tractat més de posar en contacte amb altres materials antics que he anat recuperant i desenvolupant...

Com es diu el text?

Dia de partit... Sí, i com et deia, això m'ha posat en contacte amb altres materials. Jo sóc molt dolent acabant les obres. De fet, és la part més difícil per a mi, acabar els meus textos.

Quant temps dediques a l'escriptura, a la teatral?

A l'escriptura totes les hores. A la teatral, les que puc; robades a l'altra activitat que faig per a la tele, que requereix molt de temps.

Moltes hores.

És un esforç enorme. Mira, ara justament he acabat de revisar *Paradis oblidat*, per exemple, que va ser el primer T6 estrenat. Fa més de 4 anys. Per una sèrie de circumstàncies, crec que no vaig poder arribar a una versió òptima en el seu moment. És un text que m'agrada molt i ara l'he reformat totalment. En lloc de tenir quatre personatges (que era un de les condicionants per a la producció de l'obra) ara en té deu i, és clar, ara l'obra s'entén, vull dir, agafa tota la seva veritable dimensió dramàtica... Treia el temps de sota les pedres. Els autors en aquest moment treballem en unes condicions

molt limitadores quant a això dels actors. Els autors no podem fer obres que passin de tres personatges, si no és que ens dediquem a escriure monòlegs... En fi; m'estic queixant. No vull que s'entengui com a una queixa.

No ens queixarem.

També tinc ganes de dedicar més temps al teatre, tinc ganes que això canviï i no haver de robar més temps a la tele.

Això és una reivindicació i no una queixa.

És difícil, això dels temps, però sento que encara tinc molt camí per recórrer.

Doncs, ja està, David. Bon viatge!

Tu també.

El David agafa la seva motxilla. «De què te'n rius?», em pregunta. Jo me l'imagino a punt d'iniciar una nova excursió: afegeixo botes i barrets al meu pensament, llibres i mapes. No és difícil imaginar-se'l així en aquell lloc. Ens fem petons i ens prometem que ens tornarem a veure aviat. Segurament. Segurament.